

Full diocesà

24 de juliol del 2016

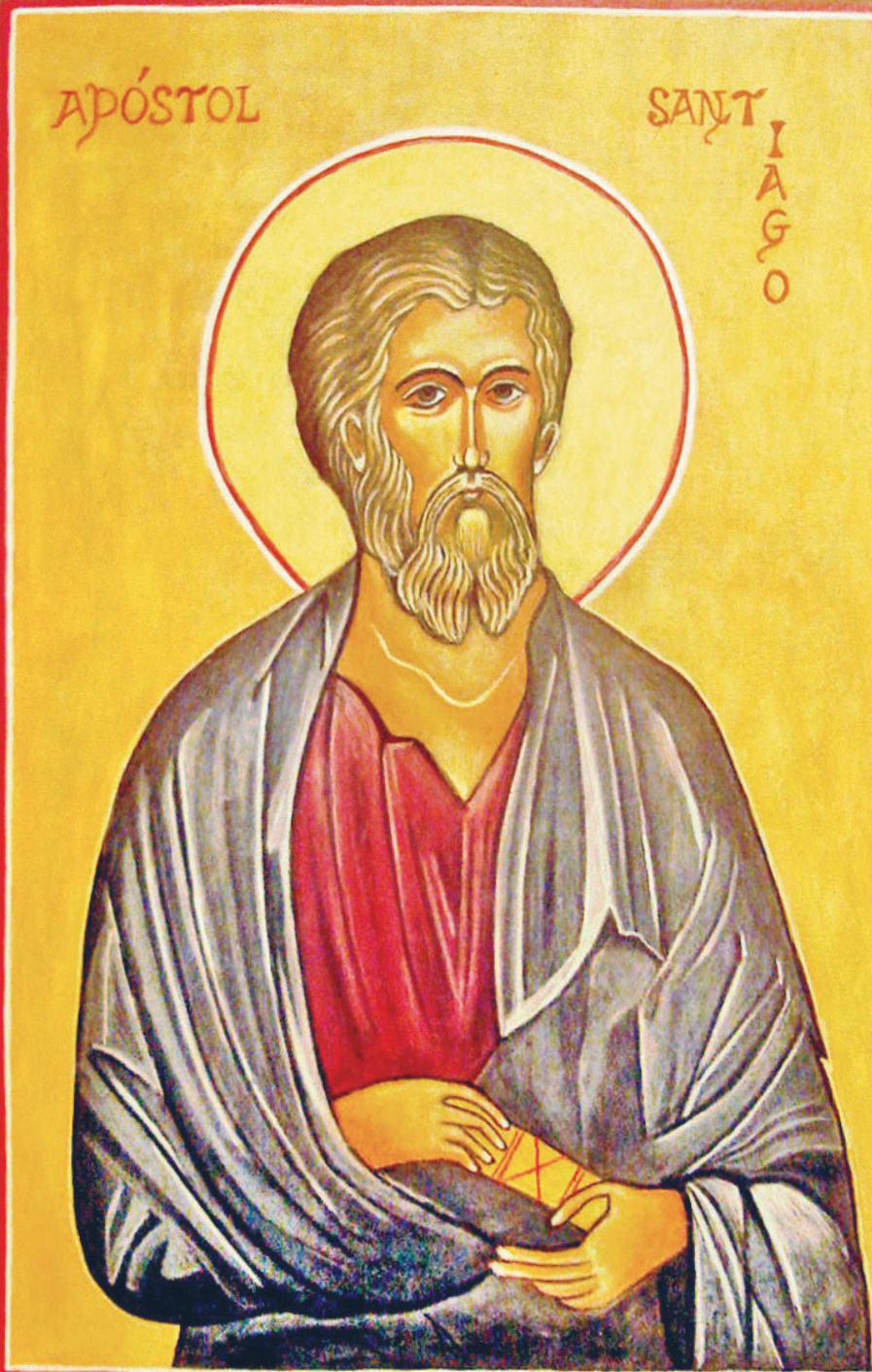
p5 — 125è aniversari del Museu Episcopal de Vic

p5 — Valentí Miserachs parla del lirisme torrasbagià

Sant Jaume «el Major»

Aquest apòstol és anomenat sant Jaume «el Major» per tal de diferenciar-lo de l'altre apòstol Jaume, parent de Jesucrist, que, segons sembla, era molt petit d'estatura i era conegut com a Jaume el Menor, el petit... Sant Jaume (cast., Santiago) havia nascut a la població galilea de Betsaida i era el germà gran del també apòstol i evangelista sant Joan. Ambdós eren pescadors i foren cridats a l'apostolat per Jesucrist un dia que es trobaven a la vora del llac de Galilea mentre repassaven les xarxes del seu pare, Zebedeu (vegeu Mt 4,21-22). Juntament amb l'apòstol sant Pere aquests dos germans Jaume i Joan formaren part del nucli més íntim dels amics de Jesús i, després de la Resurrecció, Jaume de Zebedeu fou el primer apòstol a donar la vida per Crist i l'evangeli segons llegim en els Fets dels Apòstols (Ac 12, 1-2).

Una tradició molt venerable afirma que sant Jaume, poc abans de sofrir el martiri a Jerusalem l'any 42 (durant el regnat d'Herodes Agripa), vingué a predicar a la península ibèrica. Alguns anys després, durant la invasió musulmana de Jerusalem, les relíquies de l'apòstol, per tal de salvaguardar-les, haurien estat dutes a la *finis terrae*, a Compostella, que en època medieval esdevingué —a través del camí de Sant Jaume que travessa Europa amb diverses variants— un dels principals centres de pelegrinatge, equiparable a Roma i a Jerusalem. (Continua a la pàgina 6).

«Un dels deixebles li demanà: "Senyor, ensenyeu-nos una pregària..."»

Diumenge XVII de durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre del Gènesi

En aquells dies, el Senyor digué: «Quin clam tan fort a Sodoma i a Gomorra! Que n'és de greu el seu pecat! Hi baixaré a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba. Si no és tota la ciutat, vull saber-ho.» Els dos homes que acompanyaven el Senyor se n'anaren en direcció a Sodoma, però Abraham es quedà encara davant el Senyor. Llavors Abraham s'acostà i digué: «De debò que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justos. Els faríeu desaparèixer? No perdonaríeu la població per amor dels cinquanta justos que hi hauria? Mai de la vida no podreu fer una cosa així! Fer morir el just amb el culpable? Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judiqueu tot el món, us podríeu desentendre de fer justícia?» El Senyor respongué: «Si trobava a la ciutat de Sodoma cinquanta justos, per amor d'ells perdonaré tota la població.» Abraham insistí: «Encara goso parlar al Senyor, jo que sóc pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justos en faltessin cinc. Per aquests cinc que falten, destruiríeu tota la ciutat?» Ell contestà: «No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justos.» Abraham li tornà a parlar: «Suposem que només n'hi hagués quaranta.» Li respongué: «No ho faria per consideració a aquests quaranta.» Abraham continuà: «Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo: Suposem que només n'hi hagués trenta.» Ell respongué: «No ho faria per consideració a aquests trenta.» Abraham insistí: «Encara goso parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint.» Ell contestà: «No la destruiria per consideració a aquests vint.» Abraham insistí de nou: «Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo per darrera vegada: Suposem que només n'hi hagués deu.» Ell respongué: «No la destruiria per consideració a aquests deu.»

(18,20-32)

Salm responsorial

Senyor, sempre que us invocava m'heu escoltat.
(Salm 137)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, pel baptisme fóreu sepultats amb Crist, i amb ell també vau ressuscitar, perquè heu cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts. Vosaltres éreu morts

per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu. (2,12-14)

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

Un dia Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: «Senyor, ensenyeu-nos una pregària com la que Joan ensenyà als seus deixebles.» Jesús els digué: «Quan pregueu digueu: Pare, que sigui honorat el vostre nom, que vingui el vostre Regne, doneu-nos cada dia el nostre pa, i perdoneu-nos els pecats, que nosaltres mateixos també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permeteu que caiguem en la temptació.» Després els deia: «Si algú té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit i li diu: Amic, deixa'm tres pans, que acaba d'arribar de viatge un amic meu i no tinc res per donar-li. Qui de vosaltres li respondria de dins estant: No m'amoïnis; la porta ja és tancada i jo i els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls? Us asseguro que, si no us aixecàveu per fer un favor a l'amic, la mateixa impertinència us obligaria a aixecar-vos per donar-li tots els pans que necessita. I jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà, perquè tothom qui demana obté, tothom qui cerca troba, a tothom qui truca li obren. Si un fill demana un peix al seu pare, qui de vosaltres li donaria una serp en lloc del peix? O bé, si li demana un ou, qui de vosaltres li donaria un escorpi? Penseu, doncs, que si vosaltres que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen.»

(10,38-42)

«Quan pregueu,
digueu: Pare...»

Textos dialògics

Josep Molist i Rifà, prev.

La primera lectura és la continuació de la que llegírem diumenge passat. Avui descobrim que la finalitat dels visitants era anar a la ciutat de Lot. Mentre els dos misteriosos acompanyants se'n van cap a Sodoma, assistim al diàleg entre el Senyor i Abraham, segons la típica dialèctica oriental del regateig. Talment com si ens trobéssim al Gran Basar d'Istanbul. El patriarca planteja el problema de la retribució, un problema teològic que ressegueix tot l'Antic Testament. Els jueus acceptaven el pecat col·lectiu. El relat proposa una mirada revessa: seria possible el perdó col·lectiu?

De la mateixa manera que al començament d'una pel·lícula sempre es presenta un paisatge, sant Lluc introdueix la narració amb la imatge de Jesús pregant «en un indret». El «Pare nostre» de Lluc té cinc peticions. Podria ser que hagués pouat d'una tradició litúrgica diferent de la de Mateu. Ratzinger afirma que «Jesús ens fa participants de la seva pregària, ens introdueix a l'interior de l'amor trinitari; per dir-ho així, acosta al cor de Déu les nostres misèries humanes», perquè «aquesta pregària vol donar forma al nostre ser, ens vol exercitar en els sentiments de Jesús». El text té un final parabòlic. La paràbola de l'amic que ho és de veritat i que, malgrat la incomoditat d'haver de baixar del pis superior —el lloc del dormitori en les cases rurals— i la dificultat de treure la barra de la porta, ho fa per poder donar pa a l'amic i a la seva família. Un fotograma del cineasta que és sant Lluc.

Agenda

Lit. hores: Setmana I

25 dilluns

—Sant Jaume, apòstol (†44)
Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 /
Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 /
Mateu 20,20-28

26 dimarts

—Sant Joaquim i santa Anna
Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 84 /
Mateu 12,46-50

27 dimecres

—Sant Cugat, màrtir (†304)
—Santa Natàlia, màrtir (825-852)
Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 /
Mateu 13,44-46

28 dijous

—Santa Caterina Tomàs, (1533-1574)
—Sant Víctor, papa. (s.II)
Jeremies 18,1-6 / Salm 145 /
Mateu 13,47-53

29 divendres

—Santa Marta, verge
—Sant Urbà, papa (1040-1099)
—Sant Constantí, bisbe
Jeremies 26,1-9 / Salm 68 /
Joan 11,19-27

30 dissabte

—Sant Pere Crisòleg, bisbe (†451)
—Sant Abdon i Senen, màrtirs (†254)
—Beat Francesc Xavier Ponsa
Jeremies 26,11-16 / Salm 68 /
Mateu 14,1-12

31 diumenge XVIII de durant l'any / Cicle C

—Sant Ignasi de Loiola, (1491-1556)
Eclesiastès 1,2;2,21-23 / Salm 94 /
Colossencs 3,1-5.9-11 / Lluc 12,13-21

La imatge

Temple de la Sagrada Família de Barcelona.

Jesús diu: «Quan pregueu, digueu: Pare...» «Si algú té un amic...» Des de la nostra indigència, Jesucrist ens empeny a ser atrevits i confiats en la nostra relació amb Déu. És de debò Pare i Amic. Pregar és disposar-nos a rebre allò que Déu sap que ens convé. Déu mateix es dona a qui demana, es fa trobadís a qui cerca i obre a qui truca.

Ordenació sacerdotal d'un igualadí a l'abadia de Poblet

Redacció

El dissabte dia 6 d'agost, festa de la Transfiguració del Senyor, l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Jaume Pujol i Balcells, ordenarà de prevere un monjo de Poblet, fra Salvador Batet i Candela.

Fra Salvador nasqué el 20 d'agost de 1982. Fou alumne del col·legi Monalco. Fou batejat i rebé la primera comunió i la confirmació a la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada, on durant molts anys ha estat col·laborador, servint l'altar sempre al costat de Mn. Jaume Serra. Va entrar al monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet el 23 de febrer

del 2003, el 20 d'agost del mateix any vestí l'hàbit de novici, i el 20 d'agost de l'any següent féu la professió temporal, i la solemne el 20 d'agost de 2008. Fou ordenat de diaca el dia 21 d'abril del 2014 per l'arquebisbe d'Urgell, Joan Enric Vives. Ha realitzat els estudis eclesiàstics a la Facultat de Teologia de Catalunya des del mateix monestir i presencialment a la facultat. En la seva etapa formativa també ha cursat un trienni de Formació Monàstica al Col·legi de Sant Bernat de Roma. Actualment és responsable del taller d'enquadrernació de llibres del monestir i de l'economat.

Trobada d'escolans

El divendres dia 1 juliol va tenir lloc la tradicional trobada diocesana d'escolans que es fa a final de curs. Una quarantena d'escolans de diverses parròquies es van desplaçar fins a Barcelona, al temple del Sagrat Cor del Tibidabo. Després d'una eucaristia, de fer la visita al temple i de gaudir de les vistes sobre la capital, van gaudir d'una magnífica tarda al parc d'atraccions.

El Museu Episcopal de Vic celebra el seu 125è aniversari

Redacció

Fa 125 anys s'inaugurava el Museu Episcopal de Vic. El 7 de juliol de 1891, el bisbe de Vic, Josep Morgades, inaugurava el nou museu, que reflectia l'interès que, des de finals del segle XIX, s'havia generat per l'art de l'Edat Mitjana. Les seves primeres instal·lacions ocupaven l'espai situat sobre el claustre de la catedral i del palau del bisbe.

Una jornada de portes obertes plena d'activitats va iniciar el dissabte 9 de juliol els actes de celebració del 125è aniversari del Museu Episcopal de Vic. La jornada, que es va obrir amb un acte institucional de celebració de l'efemèri-

de, es va allargar dins a les set de la tarda i durant tot el dia es van fer moltes activitats.

Al llarg d'aquest any 2016 s'aniran succeint diferents activitats especials centrades a obrir i donar a conèixer el museu a la societat. Exposicions, activitats, estudis... es combinaran amb actes acadèmics, com una trobada de museus europeus. La filosofia de la celebració serà la voluntat d'oferir al gran públic una visió polièdrica del museu amb una mirada del segle XXI.

Colònies d'estiu

Del dia 4 al 10 de juliol van tenir lloc a Santa Eulàlia de Riuprimer les colònies d'estiu del bisbat. Foren més d'una cinquantena de participants, entre monitors i els dos grups, d'infants i de joves. Van poder compartir moments lúdics, la piscina i algunes excursions, com a Muntanyola, per exemple, amb moments d'espiritualitat i xerrades de formació. Una eucaristia i un dinar amb els pares van posar fi a les colònies.

Algunes tradicions sobre Sant Jaume «el Major»

Fra Valentí Serra de Manresa

(Prové de la pàgina 1)

La Via Làctia és el nom més antic per a referir-se al camí de Sant Jaume, i una venerable tradició explica que sant Jaume s'aparegué a l'emperador Carlemany per donar-li a conèixer aquesta ruta dels estels que condueix fins al seu sepulcre, a Compostel·la. L'emperador, colpit per aquesta visió, seguí la Via Làctia, donant, així, origen als cèlebres pelegrinatges a la tomba de l'apòstol.

El camí de Sant Jaume també travessa la terra catalana, on l'apòstol, des de molt antic, gaudeix d'una particular veneració i estima, ja que per una antiquíssima tradició sabem que a l'actual plaça de Sant Jaume de Barcelona hi havia edificada una capella dedicada al sant apòstol que recordava el mateix indret on havia predicat sant Jaume quan Barcelona era colònia romana.

En segles posteriors, a l'apòstol sant Jaume li foren dedicades arreu de Catalunya algunes esglésies visigòtiques i pre-romàniques i àdhuc monestirs, com un antic monestir pre-benedictí construït al bisbat d'Urgell.

Encara avui nombroses poblacions el tenen com a patró, i fins acompanya la toponímia d'algunes d'elles: Sant Jaume de Frontanyà, Sant Jaume de l'Enveja, Sant Jaume de Llierca, Sant Jaume de Viladrover, Sant Jaume Sesoliveres i Sant Jaume dels Domenys, entre altres.

El costumari català està farcit de dites i refranys amb referències agràries a la festa de Sant Jaume, com ara aconsellar de no practicar les purgues en temps de massa calor, especialment entre els dies 25 de juliol i 15 d'agost: «De Sant Jaume a Santa Maria, ni purga ni sagnia», o dit d'una altra manera: «Qui es purga per Sant Jaume, no arriba a Sant Anna»; és a dir, no arriba a l'endemà, car Santa Anna és el 26 de juliol!

En el camp de la medicina popular, del nombrós conjunt d'herbes santes cal destacar-ne l'herba de sant Jaume (llat., *Senecio jacobaea*), destacada «herba santa», molt remeiera, que quan les seves fulles s'apliquen en forma de cataplasma ajuden a guarir les inflamacions de la pell.

El camí de Sant Jaume també passa per Catalunya

L'article

Torras i Bages, líric?

Valentí Miserachs, prev.

El bisbe Josep Torras i Bages no era poeta. Li hauria agradat de ser-ho quan va vessar llàgrimes d'emoció damunt la tomba de sant Pere en ocasió del pelegrinatge a Roma. Tot rellegint les seves pastorals, tan denses de doctrina i d'estil sovint un xic espès, hi he trobat tanmateix alguns pasatges de volada lírica, nascuts d'un gran fervor espiritual, sobretot quan el lliga amb la temàtica patriòtica, dues dimensions per a ell inseparables. Ens plau de transcriure la «Deprecació a la Verge

de Montserrat», pregària que clou la pastoral «La victòria del Bruc», escrita en el centenari (1808-1908). Em sembla innegable el parentiu d'aquesta fervorosa expansió amb la «Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat». Heus-la aquí:

«Reina de Catalunya, mare dolcíssima del nostre poble, poderosa advocada de la nostra terra! Oh Verge Maria, qui des del vostre august palau de Montserrat sou la dispensadora de les gràcies celestials! A Montserrat convergeixen els sentiments i les forces de tots els catalans; ets, oh santa Muntanya de la Pàtria, un sublim aglutinant d'esperits! A la pàtria li diem mare, però aquesta mare té una altra Mare, que és la gloriosa i sempre humil Verge Maria. Comença sos oficis maternals envers el nostre poble quan aquest nasqué en les valls pirinenques a Santa Maria de Ripoll; i quan complia l'edat de mil anys, a Santa Maria de Montserrat, en les altures del Bruc, donà una sublim empenta al geni de la guerra, a l'invicte emperador, i l'estimbà en l'avenc de la derrota.»

Fixem-nos que no humilia l'adversari, sinó que l'anomena «geni de la guerra» i «invicte emperador». És la Mare qui li dóna l'empenta! I segueix la pregària del bisbe pels seus diocesans que viuen a l'ombra de Montserrat (Igualada, Manresa, Santpedor...):

«Conserveu, oh Mare i celestial patrona, el vigor al nostre poble; conserveu la unió entre tots els seus fills; pregueu per tota la terra catalana, la protecció de la qual teniu encomanada; però oïu la humil pregària del vostre servent, qui fervorosament us recomana els seus diocesans qui viuen a l'ombra de Montserrat i baixa la vostra protecció lluitaren i vanceren en la batalla del Bruc. Pregueu perquè d'aquests pobles mai desapareixi l'esperit immortalitzador que el vostre fill Jesús infon als qui creuen en la seva paraula i practiquen la seva doctrina, i alcanceu-los les divines benediccions.»

El llibre

Memorias con esperanza

Cardenal Fernando Sebastián

Editorial: Encuentro

Un dels eclesiàstics més rellevants dels darrers cinquanta anys ha publicat les seves memòries. Ell mateix les resumeix així: «Els qui hem viscut al llarg d'aquests anys passats tenim l'obligació d'ajudar els més joves a conèixer la complexa realitat de la nostra història en tota la seva veritat. En la nostra societat hi ha massa tensions, massa rebuigs, massa exclusions. Els espanyols, des de la Il·lustració, tenim necessitat d'aprendre a conviure, necessitem acceptar-nos els uns als altres tal com som. Tenim al darrere una gran història i un gran patrimoni cultural que ens fa ser el que som. Hem d'aprendre a acceptar-lo amb gratitud... I des d'aquest realisme podrem treballar junts per ser cada vegada millors. Per això, si un vol complir les seves obligacions de cristià i ciutadà, està obligat a manifestar i oferir la seva part de debò. És el meu cas.»

Glossa

Jornada Mundial de la Joventut

Romà Casanova, bisbe de Vic

Una cinquantena de joves del nostre bisbat en aquest dies estan fent camí vers la Jornada Mundial de la Joventut, que se celebrarà a Cracòvia el 31 de juliol. És el sant pare Francesc qui convoca els joves catòlics d'arreu del món, per tal de poder viure l'experiència de la catolicitat de l'Església i, al mateix temps, per escoltar la urgència de la crida a ser testimonis de Crist enmig del món, especialment en el món del jovent i de les famílies. L'experiència d'Església, aplegada entorn de Crist i enviada, tindrà en aquesta ocasió un missatge clar: ser testimonis de la tendresa, de la misericòrdia del nostre Déu. El lema de la Jornada és diàfan en aquest sentit: «Feliços vosaltres, els misericordiosos, perquè obtindreu misericòrdia.»

La convocatòria del Sant Pare a la ciutat de Cracòvia, a Polònia, té, al mateix temps, un accent molt peculiar i significatiu. Cracòvia és la ciutat de la qual fou arquebisbe i abans bisbe auxiliar i sacerdot diocesà, ja que és la seva diòcesi d'origen, sant Joan Pau II. Evidentment, ell és un dels sants patrons de la Jornada. No podem oblidar que aquestes trobades mundials de joves van tenir el seu origen en l'amor i confiança del papa Wojtyła pels joves. Ell sempre va viure aquestes jornades amb una alegria i amb

profunditat d'enamorat de Crist, que es contagiaven als joves. La meua experiència personal, com a jove sacerdot i formador de joves seminaristes, és la del testimoniatge del bé que aquestes jornades fan en els joves, més encara als nostres, a qui pertoca de viure en una societat on ser cristià és una cosa estranya i d'una minoria.

Els nostres joves, acompanyats del delegat episcopal i sacerdots, en els dies previs als actes propis dels quatre dies de la Jornada, viuran també l'experiència de ser acollits per una diòcesi de Polònia. La mateixa que, en els dies previs a la Jornada Mundial de Madrid, fou acollida per nosaltres en parròquies i famílies de les nostres ciutats i pobles. Ells ens han expressat l'alegria i el desig de rebre'ns a casa seva, per expressar l'agraïment pel bon acolliment que nosaltres els vam donar en aquella ocasió. Certament que aquesta trobada amb una Església de Polònia, vivint experiències de germanor, de misericòrdia, de pregària, farà molt de bé als nostres joves que hi participaran. A tots els qui sentim la nostra diòcesi com una gran família ens pertoca d'acompanyar els nostres joves amb el nostre suport i pregària, perquè puguin tenir l'experiència de la trobada amb el Déu viu.

